

Povezanost v Alpah

Skupina Omrežja občin "Povezanost v Alpah" z veseljem sporoča, da želi v okviru dynAlp-climate svoj projekt uresničiti kar 45 članic. Razveseljivo je dejstvo, da so z zanimivimi in za podnebje pomembnimi projekti zastopane prav vse alpske države, kar bo žiriji zagotovo zelo otežilo določitev. Predlagatelji izbranih projektov bodo o odločitvi žirije obveščeni konec decembra.

Drage članice, dragi prijatelji Omrežja občin,

z malimi koraki na poti do velikih uspehov - prebivalci alpskega prostora vemo iz lastnih izkušenj, kako težavni so lahko taki koraki. Mislim, da se bo pot v energijsko samozadostnost na koncu obrestovala. Ker pomeni energetska samozadostnost, za našo družbo blaginje predpostavlja manjši "ogljikni odtis". Energijsko samozadostnost lahko dosežemo le z decentralno energetsko oskrbo, ki bi lahko bila zadnji korak, s katerim bi se dokončno soočili s podnebnimi spremembami. Prinaša jasne ekološke, ekonomske in socialne prednosti, saj je večja povezanost prebivalstva učinkovit protipol globalizacije, ki je prestopila vse meje (za več informacij o energetske samozadostnosti gl. rubriko Pogled s strani). Prepričan sem, da so ta

korak številne alpske regije sposobne storiti!

Vsem želim luči poln adventni in božični čas!

Franz Gnos, član predsedstva Omrežja občin "Povezanost v Alpah"

Bindingovo nagrado prejela Sur/CH in Krumbach/A

Fundacija Schatzinsel Alp Flix iz švicarske občine Sur v kantonu Graubünden in vorarlberška občina Krumbach sta konec novembra prejeli Bindingovo nagrado, vsakokrat v višini 10.000 CHF, ki se podeljuje za dosežke v varstvu narave in okolja. Omrežje občin je projekta finančno podprlo v letih 2006 - 2009 v okviru projekta DYNALP², zato ga je podelitev nagrade še posebno razveselila - obema iskrene čestitke! Fundacija Schatzinsel je nagrado prejela za svoja prizadevanja pri raziskovanju Alp kot življenjskega prostora na planini Flix, pri čemer je bilo v projekt vključeno lokalno prebivalstvo, upoštevani pa so bili tudi interesi varstva živalskih in rastlinskih vrst. Na planini Flix se je ohranilo visoko barje, ki je nacionalnega pomena in je leta

2000 v okviru GEO dnevov biotske raznovrstnosti bilo deležno mednarodnega priznanja. Od poletja 2009 in po zaslugi podpore projekta DYNALP² je planina Flix danes dostopna tudi s sredstvi javnega prometa (gl. www.alpenallianz.org/de/projekte/dynalp2 (de/en)).

Vorarlberška občina Krumbach, ki sta jo zastopala župan Arnold Hirschbühl in krajinska arhitektka Maria-Anna Moosbrugger, pa je nagrado prejela za svoje aktivnosti na področju ohranjanja mokrišč. Projekt moore krumbach / Mokrišča v Krumbachu se osredotoča na edinstveno pokrajino mokrišč in je obenem rdeča nit prihodnjega razvoja. O poteku izvajanja projekta je v krajšem filmu (www.povezanostvalpah.org/sl/projekti/dynalp2) spregovorila predstavnica nagrajene občine (v nemškem jeziku s fr., it. in slov. podnapisi).

Bindingova nagrada, ki je bila letos v Vaduzu/FL podeljena že petindvajseti, je ena najpomembnejših nagrad na področju varstva narave in okolja v Evropi.

Viri in informacije: Omrežje občin "Povezanost v Alpah", www.binding.li in časopis Südschweiz, 20. 11. 2010

Pogled s strani

Pogled s strani: energijska samozadostnost - prava pot za občine z vizijo

Od novega svetovnega vrha o podnebnju, ki bo potekal v Mehiki, je vnovic pričakovati nezavezujoče izjave o nameri. Na regionalni ravni pa je preobrat v večji meri usmerjen v prihodnost in tudi bolj izvedljiv. Pri tem je treba seveda upoštevati tudi interese varstva narave in pokrajine, saj bo le tako določena regija veljala za trajnostno.

Zlasti je pomembno, da znajo občine, ki želijo postati energijsko samozadostne, pogledati preko lastnega plota. Ena teh regij je zvezna dežela Vorarlberg, h kateri pripada več občin članic omrežja. S ciljem, da do leta 2050 dosežejo energijsko avtonomijo, je tudi prišlo do pobude za nastanek programa Energiezukunft Vorarlberg. Tudi bioenergijska regija Achantal, ki je članica

regije Chiemgauske alpske občine /D www.cipra.org/sl/cc.alps/natecaj/achental/ (sl/de/fr/it), želi v prihodnje postati energijsko samozadostna, Bolzano /I pa namerava do leta 2030 postati podnebno nevtravno mesto www.alpskomesto.org/sl/aktualno/novosti/4050 (sl/fr/it/de).

Kako lahko tudi vaša regija postane energijsko samozadostna, pojasnjuje novi dosje Energijsko samozadostne regije, ki je izšel v zbirki CIPRA compact in je na voljo na www.cipra.org/sl/alpmedia/dosjeji/25 (de/fr/it/sl/en). Poleg osnovnih zahtev za to področje so v dosjeju nazorno pojasnjene priložnosti in izzivi, ki jih prinaša energijska samozadostnost, ter posamezne komponente in mejniki na poti do tega cilja. Sicer pa tudi brošura organizacije klima:aktiv z naslovom Do energijske samozadostnosti v 10 korakih, sicer na voljo tudi na www.klimaaktiv.at/article/archive/28653/ (de), kaže, kako je mogoče uspešno doseči energijsko samozadostnost. Pri tem gre za celovit koncept, ki zajema vsa področja življenja.

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah" in projekt cc.alps

Kaj je novega v ob_inah

Zloženka o ravnanju z naravnimi nesrečami

Kar zadeva naravne nesreče, je odgovornost občin zelo velika, saj so kot primarna institucija pristojne za varstvo naravnih nesreč in varnost prebivalstva. Platforma Alpske konvencije za naravne nesreče (PLANALP) s sedežem v Bernu v Švici je zato pripravila zloženko, ki želi občinam zagotoviti podporo pri izvajanju te zahtevne naloge. Brošura je izšla v treh jezikih (de/fr/it), vsebuje pa številne praktične nasvete o preprečevanju in obvladovanju naravnih nesreč ter obnovi. Zloženka, ki bo občinam v veliko pomoč, je na voljo na naslednjem spletnem naslovu: www.planat.ch/shop (de)

Film o modelih prihodnjega razvoja v alpskem turizmu z udeležbo Omrežja občin

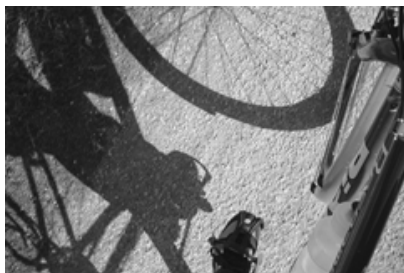

Kje in kako boste preživel pocitnice leta 2050? Trajnostno mobilno v avstrijskem kraju Werfenweng ali pa v skladu s smernicami sonaravnega razvoja v dolini Grosses Walsertal/A - o tem sta prepričana vsaj Dominic Siegrist in Claudia Pfister iz Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPR), ki sta skupaj z ekipo retororomanske televizije obiskala omenjeni alpski destinaciji in ob tem razmišljala o razvojnih možnostih, izzivih in priložnostih turistične ponudbe. Na tej podlagi je nastal krajši film, ki v tridesetih minutah predstavi štiri primere dobre prakse v turizmu, ki lahko po prepričanju Hansruedija Müllerja, profesorja turističnih ved na bernski univerzi v Švici, že nakazujejo potencialne trende prihodnjega razvoja v turizmu.

Film Turissem en las Alps - era en l'avegnir? (Turizem v Alpah - tudi v prihodnje?), ki je podnaslovljen v nemškem jeziku, si lahko ogledate na: www.rtr.ch/home/television/emissions (ro/de).

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Projekt come2CoM vas lahko strokovno podpira pri prizadevanjih za varčnejšo rabo energije

Ali si v vaši občini že prizadevate v boju proti podnebnim spremembam ali to načrtujete? V tem primeru lahko izkoristite podporo projekta come2CoM, ki se izvaja v okviru programa IEE (Intelligent Energy Europe) in Konvencije županov. Projektni partnerji vam bodo predstavili instrumente za določanje bilance CO₂ in vam svetovali, kako lahko za vašo občino izdelate in upravljate akcijski načrt za trajnostno energijo (SEAP). Poleg tega bo občina imela podporo pri ustanavljanju pomembnih interesnih skupin, delovanju na področju odnosov z javnostmi in spremljanju tekočega dela.

če želite izkoristiti prednosti programa, se obrnite na eno od partnerskih agencij projekta: www.gi-zrmk.si/ (sl).

Vir: <http://ieea.erba.hu/ieea/page/Page.jsp?op=project> (en)

Družbeni kapital kot ključni dejavnik v trajnostni družbi

Konec septembra je v Dornbirnu/A potekal 6. avstrijski vrh o Agendi 21. z naslovom Naše razkošje - trajnost in družbeni kapital. Sledil mu je Svetovni forum za družbeni kapital (Social Capital World Forum). Srečanja sta dokazali, da trajnostnega razvoja ne moremo udejanjiti brez družbene povezanosti in brez zaupanja med posamezniki in skupinami. Med konferencama, delavnicami in družabnimi srečanji si je 270 udeležencev izmenjalo izkušnje o sodelovanju, izvajanju skupnih projektov ter o pogojih za njihovo uspešnost.

Ob tej priložnosti so bili javnosti predstavljeni številni projekti, ki se izvajajo v Avstriji in na mednarodni ravni - eden izmed mednarodnih projektov je, denimo, Agenda 21 za Bodensko

jezero. Za predstavitev praktičnih primerov dobre prakse pa so bile organizirane tudi ekskurzije v sedem avstrijskih občin, med katerimi so članice Omrežja občin: Krumbach, Langenegg, Swischenwasser, Götzis in Mäder.

V okviru srečanja je Urad za vprašanja prihodnosti ob podpori raziskovalnega biroja Kairos izdal brošuro, ki je namenjena organom odločanja kot pripomoček pri merjenju učinkov odločitev ali projektov na družbeni kapital.

Besedila najdete na: www.vorarlberg.at/vorarlberg/umwelt_zukunft (de)

Kaj je novega v občinah

Langenegg/A, Vrin/CH in St. Martin/CH - dobitniki Evropske nagrade za prenovu vasi 2010

Kar tri občine, članice našega omrežja, so konec septembra prejele Evropsko nagrado za prenovu vasi za svoje posebne dosežke na področju trajnostnega razvoja - v Omrežju občin vsem trem iskreno čestitamo! Vorarlberški občini Langenegg je bila nagrada podeljena za zgledno izvajanje razvojnega procesa vasi, ki se je začel sredi devetdesetih let in je v proces vključil tudi prebivalce. Izpostavljena je bila pionirska vloga občine na področju energijske samozadostnosti kakor tudi krepitev maloprostorskih gospodarskih tokov na mikroravni. Za odločen celovit in trajnostni razvoj vasi je nagrado prejela tudi švicarska občina Vrin (kanton Graubünden), občina St. Martin (kanton Valais) pa je bila nagrajena za posebne dosežke na

različnih področjih prenove vasi. Vir: www.landentwicklung.org/website/output (de), Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

St. Martin de Belleville /FR: ekskurzije pomagajo širiti znanje

Znanje o energijsko učinkoviti gradnji se lahko prek meja posreduje na različne načine. Eden od učinkovitih in raznolikih načinov so ekskurzije, kjer je mogoče na praktičnem primeru prikazati prednosti pasivnih hiš iz regionalnega lesa. Na eni od ekskurzij, ki so potekale v okviru projekta dynAlp-climate septembra 2009, se je predstavnikom občine članice St. Martin de Belleville tako ponudila priložnost, da se naučijo veliko novega in da to znanje uspešno prenesejo v domači kraj. Občina je tako zgradila energijsko učinkovit otroški vrtec in izvedla energijsko prenovo stavbe, v kateri ima sedež lokalni turistični informacijski urad. A to še ni vse. Občina Saint Martin de Belleville je želela pridobljeno znanje posredovati tudi drugim, zato je oktobra letos ob podpori projekta dynAlp-climate organizirala seminar z naslovom Energijsko učinkovita gradnja na ravni občine - izkušnje in rešitve, ki se ga je udeležilo okoli 70 posameznikov. Predstavitve in poročilo o seminarju je na voljo na www.povezanostvalpah.org/de/infoservice/downloads (fr).

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Regija Južna Koroška - Karavanke prejela nagrado na področju mobilnosti

Regija Južna Koroška - Karavanke je dobitnica nagrade za mobilnost 2010. Regija je projektna partnerica v transnacionalnem projektu programa INTERREG: ACCESS - izboljšanje dostopnosti ustanov in storitev splošnega interesa, katerega namen je vzpostavitev in delovanje decentralizirane mobilnostne storitvene službe z vključitvijo vseh nosilcev javnega prometa v regiji. Zaradi demografskih sprememb je podeželje mogoče krepiti le z zagotovljeno kakovostjo življenja in okolja. Najboljša možna mobilnost za prebivalce regije je zato pomembnem kamenček v mozaiku v prihodnost usmerjenega regionalnega razvoja. Župan Valentin Blaschitz meni, da je cilj projekta ne le ohranjanje boljše dostopnosti do ustanov in storitev splošnega interesa, temveč tudi razvijanje novih modelov.

Omrežje občin se priznanja članice veseli in upa, da bodo podeljene nagrade tudi druge članske občine spodbudile k še intenzivnejšim prizadevanjem za trajnostni razvoj gorskih območij.

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah": www.vcoe.at/start.asp?b=110&ID=8101 (de)

Nove ideje o trajnostnem razvoju občin in turizma v Nemčiji

Ob koncu projekta Oblikovati prihodnost Alp - povezovati alpske občine, ki so ga izvajali v nemškem delu "Povezanosti v Alpah", so bile 29. novembra 2010 nemške članice in tudi druge zainteresirane občine povabljene na srečanje v Alpski muzej Nemške planinske zveze v Münchnu, kjer so osrednjo pozornost namenile prihodnosti alpskih občin v času demografskih sprememb. V okviru projekta so se zainteresirane občine seznanile tako z učinki podnebnih sprememb na zimski turizem kakor tudi s strategijami za uspešno trženje poletnega turizma. Da bi bile vsaj nekoliko upoštevane velike razdalje med posameznimi bavarskimi občinami članicami, je bilo odločeno, da so od marca do oktobra 2010 štiri delavnice o intenzivni vsebinski razpravi potekale v občini Chiemgau im Allgäu. Za natančnejše informacije se obrnite na deutschland@alpenallianz.org.

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Mauren / FL: delavnica dynAlp-climate o super podnebnih idejah za mlade!

Na začetku oktobra se je na vabilo občine Mauren okoli 20 koordinatorjev, zadolženih za mlajšo generacijo, srečalo s predstavniki iz šestih alpskih regij, da bi skupaj spodbudili izvajanje projekta izmenjave in varstva podnebja v okviru programa dynAlp-climate. Ideja je preprosta: mladi iz različnih alpskih regij se bodo - vsakokrat v drugi regiji - spoznavali med seboj, na ta način odpravljali jezikovne in kulturne ovire ter skupaj pripravljali akcije, povezane s podnebno problematiko. Domišljija pri tem ne bo omejena:

tri skupine, v vsaki bosta po dve regiji, so skupaj pripravile časovni načrt, po katerem bo potekala bilateralna izmenjava v letu 2011. Tako v Lihtenštajnu in Furlaniji iščejo mlade, ki bi jih zanimala

izmenjava na umetniškem področju in želijo o svoji regiji in podnebnju izdelati glasbeni videospot. V Pays des Écrins/F in v Vorarlbergu/A se bodo skupaj lotili gorskega športa. Švicarski biosferni rezervat Entlebuch in slovenski občini Bovec in Kamnik pa so si za temo izbrali prigon in dogon živine na planine. Za več informacij se obrnite na gospo Katrin Löning loening@ecology.at.

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Sattel / CH: delavnica dynAlp-climate o prepoznavanju priložnosti v turizmu - kljub podnebnim spremembam

23. novembra 2010 je v švicarskem kraju Sattel potekal strokovni posvet o diverzifikaciji turistične ponudbe in se posvetil vedno večjim izzivom, ki ga ta prinaša turističnim občinam. Posveta se je udeležilo več kot 40 udeležencev, predstavnikov občin ter predstavnikov turističnih podjetij in uradov za planiranje, katerim so bile predstavljene možnosti, ki jih imajo občine oziroma turistične destinacije na razpolago, če se želijo postaviti po robu konkurenci. V ta namen bodo morale pripraviti dolgoročne strategije ter oblikovati novo turistično ponudbo in alternative. "Trajnostni razvoj, ki se dejansko uresničuje v vsakdanjiku, vsebuje diverzifikacijo, torej ustvarjanje sprememb in raznovrstnosti," pojasnjuje Dominik Siegrist, profesor na Visoki tehniški

šoli v Rapperswilu/CH in predsednik CIPRE. Pri tem ne bi smeli zanemariti ukrepov za varstvo podnebja, ki prav tako prispevajo k ohranjanju turističnih podlag in ekonomski uspešnosti. A tudi tukaj je treba "stalno in vztrajno spremljati jasno strategijo in glasno priporočati le tista področja, kjer lahko dejansko tudi kaj ponudimo, saj samo podnebno nevtralne počitnice, katerih cilj je kompenzacija emisij CO₂, vsega ne morejo še rešiti oz. biti ponudba, ki bo delala čudeže," je prepričan Pascal Jenny, direktor podjetja Arosa/CH Tourismus.

Gradivo s posveta je na voljo na www.povezanostvalpah.org/downloads/veranstaltungen (de/fr).

Vir: Omrežje občin "Povezanost v Alpah"

Prireditve

13. Letna konferenca Omrežja občin "Povezanost v Alpah" . 16.6.2011 – 18.6.2011. Eppan/I. Jezik: de, fr, it, sl.

Organizira: Gemeindenetzwerk 'Allianz in den Alpen', Mäder/AT.

Informacije: [Program](#) in prijavnica http://www.povezanostvalpah.org/s/pdf/200610_JT_Einladung_s.pdf.

Energijsko samozadostne regije

OSNOVNI TEMATSKI DOKUMENT CIPRE

Postati neodvisen od uvoza energije je vizija, ki marsikatero regijo močno privlači. Samozadostnost je danes modna zadeva in obstajajo že številne dobre zasnove in poskusi, kako se podati na to pot. Bistvo omenjenih zasnov je zadovoljevanje potreb po energiji z obnovljivimi viri iz domače regije ter varčna in učinkovita raba energije. Kdor bo na poti do energijsko samozadostne regije ta načela upošteval dosledno, bo celovito spremenil podobo in strukture svoje regije v dobro lastnega gospodarstva, družbe in tudi okolja. Večina regij, ki si prizadevajo postati energijsko samozadostne, se sklicuje na načelo trajnostnega razvoja v njegovih treh ciljnih dimenzijah, a pri konkretnem oblikovanju se sorazmerno upoštevajo gospodarski in socialni vidiki, medtem ko se ekološki vidiki obravnavajo mačehovsko. Problem je očiten zlasti takrat, ko pri gradnji infrastrukture za proizvodnjo električne energije prihaja do nasprotja interesov z varstvom narave. Določena regija pa lahko za trajnostno velja le, če ustrezno upošteva tudi interese varstva narave in pokrajine.

2010, 28, www.cipra.org/sl/alpmedia/publikacije/4522/

Slikovni material: Allianz in den Alpen / Thomas Steurer / CIPRA International / Markus Jürgens/pixelio / Saint Martin de Belleville / LPD/ Salbrechter / Alpenforschungsinstitut / Geschäftsstelle der Bodensee Agenda 21